

Most Trilj-priopćenje za javnost vezano za Izvršenje proračuna grada Trilja za 2025 i prijedlog I. rebalansa proračuna grada Trilja za 2026.g.

Na temelju dostavljenih akata izdvajamo nekoliko vrlo jasnih zaključaka o izvršenju proračuna Grada Trilja za 2025. godinu i prijedlogu prvih izmjena proračuna za 2026.g.

1. Veliki manjak proračuna?

Proračun je završio s dva važna negativna pokazatelja:

- **Prihodi i primici: 9.793.306,93 €**
- **Rashodi i izdaci: 10.747.825,99 €**
- **Manjak ostvaren u 2025.: 954.519,06 €**

Budući da je Grad Trilj iz prethodnih godina prenio već postojeći manjak od **3.048.527,22 €**, ukupni akumulirani minus na kraju 2025. iznosi: **4.003.046,28 €**, a to znači da je tijekom 2025. minus povećan za gotovo milijun eura.

Zašto je sve pošlo po zlu?

- 1) **Ukupni prihodi ostvareni su tek 56 % plana**
- 2) Grad je godinu završio s **954.519 € novog manjka**
- 3) ukupni akumulirani minus narastao je na **4 milijuna eura**
- 4) plan prodaje gradske imovine gotovo nije ostvaren
- 5) planirana EU sredstva ostvarena su tek oko jedne trećine
- 6) dio kapitalnih investicija ostao je nerealiziran

Nekoliko programa znatno je premašilo planirana sredstva, osobito **Transformacija prostornog plana (558 %)** i administrativni rashodi. Prema **Zakonu o proračunu** i proračunskom računovodstvu, kada jedinica lokalne samouprave iskazuje značajan manjak, predstavničko tijelo treba donijeti odluku o njegovu pokriću, odnosno plan kojim se uređuje dinamika i način pokrića manjka kroz naredna razdoblja.

Iz dostavljenog obrazloženja proizlazi da je:

- iskazan ukupan manjak od **4.003.046 €**
- prikazana raspodjela rezultata poslovanja,

ali nije vidljiv razrađen višegodišnji operativni program sanacije manjka s jasno određenim mjerama, rokovima i financijskim učincima. Ako takav plan nije donesen posebnom odlukom Gradskog vijeća ili nije sastavni dio proračunskih akata, to predstavlja ozbiljan nedostatak u financijskom upravljanju, što otvara pitanje usklađenosti s obvezama koje proizlaze iz Zakona o proračunu.

Glavni problem proračuna nije pretjerana ukupna potrošnja, nego **preoptimistično planirani prihodi**. Grad je planirao gotovo **17,4 milijuna € prihoda**, a ostvario manje od **9,8 milijuna €**, zbog čega je, unatoč tome što ni rashodi nisu izvršeni u cijelosti (72,5 % plana), ostvaren novi manjak od gotovo milijun eura i povećan ukupni akumulirani deficit.

I. Nalaz koji proizlazi iz analize dostavljenih akata

Sustavno planiranje projekata koji nisu spremni za realizaciju

Najveći problem nije pojedini projekt, najveći problem je što se isti obrazac ponavlja na desetke projekata i ponavlja se već niz godina iz proračuna u proračun.

Najčešći razlog koji se pojavljuje u rebalansu 2026.:

- nije riješeno vlasništvo
- nije gotova projektna dokumentacija
- nije gotov UPU
- nema građevinske dozvole
- traje javna nabava
- projekt neće biti moguće realizirati tijekom godine.

To znači da su projekti bili uključeni u proračun prije nego što su bili spremni za izvršenje, što je ozbiljan pokazatelj slabog planiranja.

II. 20 najvećih projekata gdje praktično nije napravljeno ništa

Projekt	Plan (€)	Izvršenje (€)	Realizacija
Izmjene Prostornog plana	5.000	0	0 %
Razvoj pametnih i održivih rješenja	57.626	0	0 %
Nogostup Vrbač	30.000	0	0 %
Kamere za nadzor brzine	26.700	0	0 %
Prometnica ŠRC Luke	26.000	0	0 %
UPU Bisko	25.000	0	0 %
UPU Ugljane	21.125	0	0 %
Sufinanciranje cijene usluge	17.000	0	0 %
Vodoopskrba Ugljane	15.000	0	0 %
Groblje Budimiri	13.000	0	0 %

Projekt	Plan (€)	Izvršenje (€)	Realizacija
Zimsko održavanje (dio programa)	13.000	0	0 %
Kanalizacija kućanstava	10.000	0	0 %
UPU Cetinka	10.000	1.500	15 %
Nabava zemljišta	161.622	47.916	29,7 %
Dodatna ulaganja	2.586.102	701.143	27,1 %
Pomoći unutar proračuna	429.720	171.425	39,9 %
Kompleks Cetinka	157.000	74.019	47,2 %
Nabava imovine	6.860.352	3.942.451	57,5 %
Prostorno planiranje	131.875	87.931	66,7 %
Nabava i obnova zgrada	428.007	310.107	72,5 %

III. Najveći financijski paradoks ili kao to gradonačelniku Bugarinu uspijeva biti predsjednik svega u Trilju, a kad je u pitanju realizacija „u ništa“

Istodobno dok deseci projekata imaju 0 % realizacije, pojedine administrativne stavke ostvaruju više od plana.

Primjer:

Transformacija prostornog plana / plan 10.000 €, izvršenje 55.850 € / **558 %**

Dok je drugi dio prostornog planiranja ostao na 0 %, a to ukazuje na vrlo neravnomjerno upravljanje proračunom.

IV. Analiza programa pokrića manjka koji se samo konstatira i stalno ga se prenosi iz godine u godinu, zašto Državna revizija ne reagira niti Ministarstvo financija ne napravi inspeksijski nadzor?

Na kraju 2025.g. grad Trilj ima ukupni manjak **4.003.046 €**.

U rebalansu 2026. piše: prihodi se povećavaju zbog pokrića prenesenog manjka, ali to nije isto što i program sanacije ili rješavanja manjka.

Program pokrića manjka trebao bi sadržavati najmanje:

- dinamiku pokrića,
- izvore sredstava,
- rokove,
- godišnje ciljeve,
- mjere smanjenja rashoda,
- mjere povećanja prihoda,
- pokazatelje uspješnosti.

Takav sadržaj nije razvidan iz dostavljenog obrazloženja, a poznajući praksu koja je u Gradu Trilju manjkovi se ne rješavaju nego se iz godine u godinu prenose

V. Analizirajući planiranja vidljivo je i golim okom potpuno odsustvo sustava i programa te „pumpanje“ proračuna stavkama koje neće biti realizirane

Kod kvalitetnog proračuna očekuje se:

Projekt (program5aktivnost) /riješeno vlasništvo/ projekt/ dozvole/ financiranje/proračun i nakon toga izvršenje programa/projekta.

Ovdje se događa obrnuto; projekt prvo ulazi u proračun, tek nakon toga:

- rješava se vlasništvo
- radi se projekt
- izrađuje UPU
- traže dozvole.

To proizvodi veliki broj projekata na 0 %.

VI. Analizom rebalansa grada Trilja za 2026.g vidi se kolaps sustava

Prvi rebalans napravljen je vrlo rano. Umjesto povećanja realizacije, on uglavnom:

- smanjuje projekte
- odgađa projekte
- briše projekte
- prebacuje projekte.

Najčešći razlog koji e navodi je : neće biti moguće realizirati tijekom godine.

To znači da su problemi bili poznati vrlo rano, odnosno to je bilo poznato i kod planiranja i prije planiranja proračuna za 2026.g.,ali se iz populističkih razloga stavke stavljaju u proračun kako bi izgledalo da se sve pokriva i kako bi vijećnicima bila prikazana briga za sva naselja i sve probleme.

VII. Fiskalna analiza, stanje na razini financija i postotka

Prihodi 2025. su na 56 %, Rashodi na 72 %, Kapitalni rashodi na 57 %, Dodatna ulaganja na 27 %, Prodaja imovine na 10 %, a EU sredstva na 36 % od plana.

To pokazuje da je gotovo cijeli razvojni dio proračuna podbacio.

VIII. Kvalitete planiranja proračuna

Imajući na vidu načela dobrog financijskog upravljanja, pojedina područja mogla bi se ocijeniti ovako:

Područje	Ocjena
Realnost planiranja prihoda	vrlo slaba
Realnost planiranja kapitalnih projekata	vrlo slaba
Izvršenje kapitalnog proračuna	slabo
Upravljanje investicijama	slabo
Upravljanje manjkom	nedovoljno obrazloženo
Fiskalna održivost	značajno narušena
Učinkovitost planiranja	niska

Kada se promatraju zajedno izvršenje za 2025. i prvi rebalans za 2026., ne radi se o izoliranim odstupanjima, nego o ponavljajućem obrascu u kojem se velik broj kapitalnih projekata planira prije nego što su ispunjeni osnovni preduvjeti za njihovu provedbu. Posljedica su niska realizacija investicija, česti rebalansi, prijenos projekata iz godine u godinu i rast akumuliranog manjka.

Rebalans za 2026. u velikoj mjeri potvrđuje razloge zbog kojih projekti nisu realizirani u 2025., što ukazuje da su prepreke bile poznate ili predvidive već u trenutku donošenja izvornog proračuna. S aspekta načela dobrog proračunskog upravljanja (realnost, učinkovitost, ekonomičnost i vjerodostojnost planiranja), ovakvo planiranje može se ocijeniti kao nedovoljno kvalitetno i fiskalno rizično.

Priloženi dokumenti (akti) koje smo dobili kako bi ih usvojili/odbili pružaju dovoljno osnove za ozbiljnu kritiku kvalitete planiranja, upravljanja investicijama i načina upravljanja proračunskim manjkom.

Argumenti Mosta Trilj za neprihvatanje izvješća izvršenja proračuna za 2025. i odbijanja rebalansa proračuna grada Trilja za 2026.g.

1. Proračun grada Trilja za 2025.g.nije bio realno planiran jer je ostvareno samo 56 % planiranih prihoda.
2. Novi manjak od gotovo milijun eura povećao je ukupni deficit na više od 4 milijuna eura.
3. Ključni razvojni projekti ostali su nerealizirani ili tek djelomično realizirani.
4. Rebalans nije doveo do usklađenja plana s očekivanim izvršenjem.
5. Pojedine administrativne stavke premašile su planirana sredstva, dok su razvojni projekti ostali na 0 % realizacije.
6. Nije vidljiv cjelovit program fiskalne konsolidacije i višegodišnjeg pokrića manjka, što izaziva zabrinutost u pogledu dugoročne održivosti financija.
7. Izvješće ne daje dovoljno obrazloženja zašto je došlo do tako velikih odstupanja između plana i izvršenja kod više kapitalnih projekata.

8. Razloge davanja ovog priopćenja prije sjednice su ukidanje javnog izravnog prenošenja sjednica GV grada Trilja preko YouTube kanala, izostanak upisa rasprave u zapisnicima, nedovoljna medijska pažnja i prenošenja potpunih informacija sa sjednica.

Most Trilj

Trilj, 05.07.2026.g.